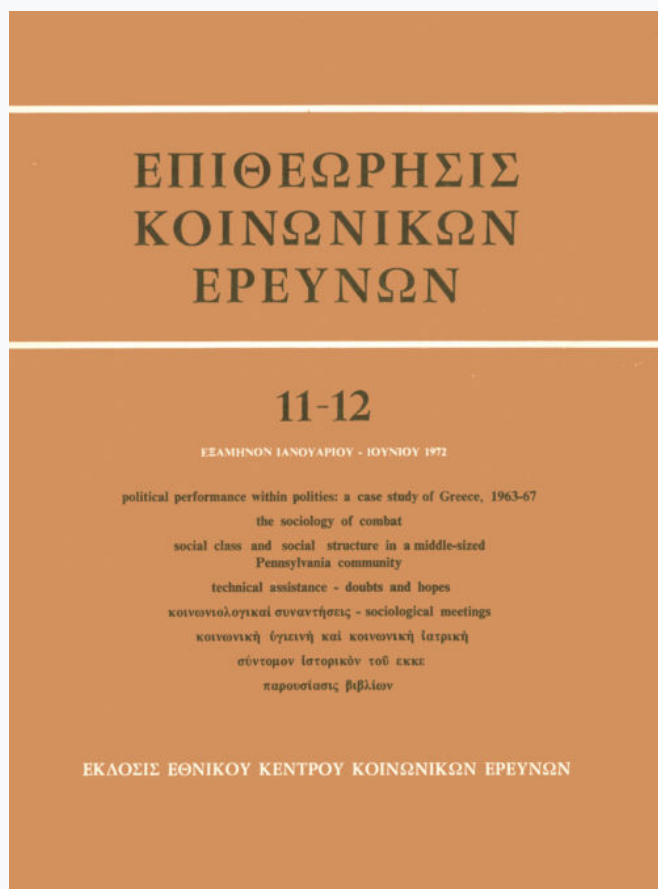

The Greek Review of Social Research

Vol 11 (1972)

11-12

La recherche sociale appliquee et la productivite en Grece, 1961-1971

Elie Dimitras

doi: [10.12681/grsr.277](https://doi.org/10.12681/grsr.277)

Copyright © 1972, Elie Dimitras

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Dimitras, E. (1972). La recherche sociale appliquee et la productivite en Grece, 1961-1971. *The Greek Review of Social Research*, 11, 46-47. <https://doi.org/10.12681/grsr.277>

διεθνείς
κοινωνιολογικοί
συναντήσεις

réunions
sociologiques
internationales

international
sociological
meetings

Seminaire
sur la Recherche Sociale
appliquée à l'accroissement
de la Productivité dans les
Pays en voie de Develop-
pement

Centre de Productivité de
la Turquie, Ankara,
9-13 novembre 1971

LA RECHERCHE SOCIALE APPLIQUÉE ET LA PRODUCTIVITÉ EN GRÈCE, 1961-1971

par ELIE DIMITRAS

Cet exposé a été présenté au seminaire sur la Recherche en Sciences Sociales Appliquées dans les Pays en voie de Développement organisé du 9 au 13 nov. 1971 à Ankara par le MPM (Centre de Productivité de la Turquie). Les autres conférenciers ont été: Prof. Daniëls (Mise en oeuvre de la Recherche en Sciences Sociales Appliquées en Europe et dans les Pays en voie de développement), P. Ledig (L'expérience du RKW dans la recherche appliquée et syndicale), Z. Romàn (Evaluation et Mesure de la Productivité en Hongrie) et L. Six (L'Evaluation et le transfert des Résultats de la Recherche en Sciences Sociales Appliquées et la suite donnée dans les petites et moyennes entreprises).

I. Les sciences sociales modernes et les recherches sociales étaient presque inexistantes en Grèce avant 1961.

A l'initiative de l'UNESCO, le Centre des Sciences Sociales est créé en 1959 et organisé comme institution indépendante de droit public (3 postes de personnel et 20.000 \$ de budget seulement).

C'est en 1968 que ce Centre, intitulé désormais Centre National de Recherches Sociales (EKKE), change de statuts pour créer 57 postes de personnel titulaire et en plus la possibilité d'employer des collaborateurs contractuels sans limite.

L'enseignement de la sociologie et des autres sciences sociales modernes est encore très limité (quelques chaires dans les Universités et Grandes Ecoles).

Cependant nombre de Grecs ont étudié les sciences sociales modernes à l'étranger et y ont appris les méthodes de recherches sociales.

Actuellement ont procédé à la réforme des programmes universitaires. Il est à espérer à la création de départements de sciences sociales modernes dans certaines facultés ou grandes écoles.

II. La recherche sociale et son application sont développées surtout durant la deuxième moitié de la décennie 1961-1971. 1. Dans le fascicule de EKKE concernant *Activités 1970/1971* le programme de 1972 on peut lire la liste de recherches fondamentales et appliquées en cours, achevées ou projetées par notre Centre. Ces recherches contribuent, soit directement soit indirectement, à la planification du développement et donc à l'accroissement de la productivité en Grèce.

A noter que le budget de EKKE monte à 200.000 \$ en 1971, en 330.000 \$ en 1972, contre 20.000 \$ en 1961.

2. Le Centre Hellénique de Productivité (ELKEPA) met l'accent sur la forma-

tion de dirigeants et des cadres moyens ou subalternes, l'emploi des méthodes plus productives au management, l'exécution plus efficace des tâches à tous les postes de travail. La méthode et le contenu de la formation tient compte des résultats des recherches sociales modernes, en particulier de recherches sur les relations humaines dans l'entreprise, les relations producteur-clients, etc. L'activité de ELKEPA est bien connue aux participants, mais il ne serait pas superflu d'en donner des détails.

3. L'Association des Industriels Grecs (ΣΕΒ) a obtenu la coopération du Centre EKKE pour de recherches en commun sur l'émigration et le retour des émigrants. Une de ces recherches a été présentée en 1965 au Seminaire International de l'OCDE sur les émigrants retournés (Athènes-Lagonisi 1965).

4. Les agences de publicité et les bureaux d'études privés sont centrés sur le marketing ou les projets d'investissements privés et elles font de recherches sociales qu'ils appliquent pour le compte de leurs clients.

5. En plus, le Centre de Planification et de Recherches Economiques KEPE (Institution de droit public) coopère avec EKKE et des sociologues indépendants pour établir le plan prospectif 1971-1985/2000 de la Grèce et pour le plan quinquennal 1973-1977.

6. Enfin, il faut mentionner l'Institut Technologique d'Athènes, émanant de la firme privée Doxiadis et l'Institut de Recherches Psychosociales ANTHROPOS, qui font de recherches fondamentales et appliquées contribuant à l'accroissement de la productivité.

7. Dans le domaine de l'agriculture, nombre d'agronomes du service de la vulgarisation ont été formés à l'étranger (USA en principe). Ils emploient les résultats des recherches sociales en les adaptant à la situation de la campagne grecque.

III. Certainement la recherche sociale est actuellement assez développée en Grèce; mais il reste encore beaucoup à faire pour assurer son application. Aussi, les centres ELKEPA, EKKE et KEPE commencent à mieux coordonner leurs activités afin de mieux développer la recherche sociale appliquée à l'accroissement de la productivité en Grèce.

NOTE: Un résumé de l'exposé de m. E. Dimitras et de la discussion qui l'a suivi est reproduit dans ces pages en langue turque. Il s'agit d'un extrait de la revue du MPM «VERIMLILIK DERGISI» — 1 Ocak 1972, Ankara.

Seminerin son tebliğini, Yunanistan Sosyal Bilimler Araştırmaları Milli Merkezi Genel Müdürü Elias Demetras (Yunanistan'da Uygulamalı Sosyal Bilimler Araştırmaları ve Produktivite) konusunda sunmuştur.

Demetras, modern manada sosyal bilimler ve uygulamalarının Yunanistan'da özellikle son on yılın ikinci yarısında önemli ölçüde geliştiğini belirterek, bu konuda çalışan kuruluşlar hakkında şu bilgileri vermiştir:

1 — (EKKE) Sosyal Bilimler Milli Merkezi.

1959 yılında UNESCO'nun teşebbüsü ile kurulan bu merkez 1968 yılında yeniden örgütlülmüştür. Merkezin yapmış olduğu araştırmalar, Yunanistan'ın kalkınma planlamasına ve dolayısıyla produktivite artışlarına katkıda bulunmaktadır.

2 — (ELKEPA) Yunan Produktivite Merkezi

Üst ve orta kademe sevk ve idarecileri ile nezaretçilerinin yetiştirilmesi ve bütün seviyelerde etkin tekniklerin kullanılmasını teminen, modern üretim teknikleri, öğretimi üzerinde durmakta eğitimin metodlarında ve kapsamında sosyal bilimler araştırmaları bulgularından (özellikle, teşebbüs içindeki beşeri ilişkiler, işçi ve işveren ilişkileri) geniş ölçüde yararlanmaktadır.

3 — Yunan Sanayiciler Birliği, EKKE ile işbirliği halinde harice giden ve hariciden dönen göçmenler konusunda araştırmalar yapmaktadır.

4 — Özel etüd büroları ve reklâm acentaları.

Pazarlama ve özel yatırım projeleri üzerinde müşteriler hesabına sosyal araştırmalar yapmaktadır.

5 — (KEΠE) Ekonomik Planlama ve Araştırma Merkezi.

Bir kamu kuruluşu olan bu teşebbüs EKKE ve bağımsız sosyologlarla Yunanistan'ın 1971-1985/2000 devresi için uzun ve beş yıllık kısa vadeli kalkınma planları hazırlamaktadır.

6 — Yukarıdakilerin dışında ayrıca, (Doxiades) özel firması ile (Antropos) Psikolojik Sosyal Araştırmalar Enstitüsünün kurduğu, Atina Teknoloji Enstitüsü'de produktivitenin artırılmasına ilişkin uygulamalı temel araştırmalar yapmaktadır.

Demetras'ın tebliği üzerine sorulan sorular Yunan Produktivite Merkezi'nin Yunan ekonomisi ve kalkınması üzerine yaptığı etkiyleyönünde olmuştur. Soruları cevaplandıran Demetras Yunan milli gelirlerindeki artışın iki nedenden ötürü ortaya çıktığını bu iki nedenden birinin 1925 de yapılan toprak reformu, ikincisinin de ilk öğretimin zorunlu tutulması olduğunu belirtmiştir. Bu iki radikal tedbir yanında kalkınma üzerine ekonomik kurumların da büyük etki yaptığına değinen konuşması, bu konuda Yunan Produktivite Merkezi'nin faaliyetlerinden söz etmiştir.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΚΑΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΙΑΤΡΙΚΗ

(διάλογος μεταξύ τών κ. κ.

Ν. Κ. Λούρου
και Α. Η. Πάτρα)

Αθήναι, 10 Απριλίον 1971

Κύριε Γενικέ Διευθυντά,

Ευχαριστώ διά την αποστολήν της 'Επιθεωρήσεως Κοινωνικών Έρευνών, Απριλίον - Σεπτεμβρίου 1970.

'Επιτρέπατέ μου να παρατηρήσω ότι το αναφερόμενον εις την σελίδα 169, παρ. 3, δέν εὐσταθεῖ, ὅτι δηλαδή «δέν ὑφίστατο ἐν Ἑλλάδι κοινωνική ἱατρική πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγίεινης».

Ἡ Ἑλλάς εἶναι ὑπερήφανη ὅτι μέ διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος (Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἀρ. 7, 20 Φεβρουαρίου 1834) πρώτη μεταξύ τῶν Ἑυρωπαϊκῶν Κρατῶν ἰδρύσας τὸ Ἰατροσυγκείμενον, παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, μέ ἀντιπροσώπους εἰς ὅλους τοὺς νομούς πρὸς ἀνορθόθησαν νοματικοὺς καὶ ἐφρόντιζον διά τὴν ὑγίαν τοῦ λαοῦ. Ἀπαιτοῦνται πρακτικὰ ἐξετάσεις διά τὴν ἐξασκίαν τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος πρὶν ἰδοῦθαι ἀκόμη τὸ Ὁθωνικὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν τὸ 1837 καὶ ἰδοῦναι Σχολὴν Μαῶν τὸ αὐτὸ ἔτος.

Μέ συγχωρεῖτε διά τὴν παρησίαν μου, ἀλλὰ εἶμαι πολὺ ἐνθάστιμος ὁσάκις πρόκειται διὰ τὴν Ἰστορίαν τῆς Πατρίδος μας.

Μέ πολλὴν τιμὴν,
Δικός σας,

Ν. Κ. Λούρος

Ἀγαπητὲ φίλε,

1. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλωσύνην καὶ ζητήσεως ἀπὸ ἐμὲ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν 10-4-1971 ἐπιστολήν τοῦ καθηγητοῦ κυρίου Ν. Κ. Λούρου, ἀκαδημαϊκοῦ. Εὐχαριστῶς ἀπαντῶ ἐνυπογράφως, ἀφ' ὧν ἐκφράσω τὴν ἐκτίμησίν μου διὰ μίαν ἀκόμη φοράν εἰς τὸν κύριον Λούρον, μέ τὸν ὁποῖον μέ συνδέει μακρὰ καὶ πολὺμοχθος συνεργασία. Ἐκφράζω δὲ τὴν ἐκτίμησίν μου καὶ διὰ τὸ ὅτι ἀποφεύγει νὰ μέ κατονόμασθαι, μολοντοί ἡ φράσις τὴν ὁποίαν κατηγορεῖ δι' ἑλλειψιν εὐσταθείας, ὅτι δηλαδή «δέν ὑφίστατο ἐν Ἑλλάδι κοινωνική ἱατρική πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ὑγίεινης» εἶναι ἱδική μου, περιέχεται δὲ εἰς τὴν μελέτην μου («Ἡ κοινωνικὴ ἱατρική ἐν Ἑλλάδι», ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη ἀσκήσις εἰς τὸ ἱταλικὸν περιοδικὸν MINERVA MEDICA, ἐκείθεν δὲ, κατὰ μετάφρασιν, ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Κοινωνικῶν Ἑρευνῶν, τεύχος 4-5, 1970, σελίς 167 ἐπ' αὐτήν).

2. Ὁ κ. Λούρος προφανῶς λαμβάνει ἐκ παρεξηγήσεως ὡς συνωνύμους τοὺς ὅρους «κοινωνικὴ ὑγίεινή» καὶ «κοινωνικὴ ἱατρική». Εἰς τὴν μελέτην μου χρησιμοποίησά τὸν ὅρον «κοινωνικὴ ἱατρική», διὰ τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζω, ὅτι δέν ὑπῆρξεν ἀσκήσις τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὑπουργείου ὑγίεινης. Τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁρον «κοινωνικὴ ἱατρική» ἀποσπασμένην ὑπὸ τὰς τρεῖς τοιλάχιστον παραλλαγὰς τῆς ἐννοίας ταύτης, ὡς «ἱατρικὴν ὁμάδον» ἰδίως, καὶ ὡς «σύστημα ὁργανομένης προσφοράς ἱατρικῶν φροντίδων πρὸς τὰ μέλη τῆς κοινωνικῆς ὁμάδος».

Ὁ κ. Λούρος, ἐπολαμβάνων τὴν «κοινωνικὴν ὑγίεινήν» ὡς «κοινωνικὴν ἱατρικήν», προφανῶς φαίνεται νὰ ἀνησυχῇ τὰς ἄλλας ἐννοίας τῆς κοινωνικῆς ἱατρικῆς, εἰς τὰς ὁποίας ἐγὼ ἀναφέρομαι. Ἀληθὲς καὶ μετὰ τὴν ἰδρύσιν τοῦ ὕπουργείου ὑγίεινης ἡ κοινωνικὴ ἱατρικὴ εὐρίσκειται ὑπὸ ἰδιαίτερον φροντίαν.

Ἐάν θέλῃ—μέ τὴν ἀδιόκοπον φιλομάθειαν καὶ τὴν φρεσκάδα τοῦ νοῦ ποῦ τὸν χαρακτηρίζει—ἀς ἐλπίξῃ τὰς ἐγκυκλοπαιδείας μας διὰ νὰ διαπιστώσῃ, ὅτι εἰς ταύτας περιέχεται λίγμια «κοινωνικὴ ὑγίεινή», ἀλλ' ὅχι τὸ λίγμια «κοινωνικὴ ἱατρική», τὸ ὁποῖον εἶναι ὅμως σύγχρονον καὶ ὡς ὅρος καὶ ὡς γεγονός.

3. Κατὰ τοὺς III' καὶ IV' αἰῶνας ἡ παρεμβάσις τοῦ Κράτους εἰς τὰ θέματα τῆς ὑγείας περιορίζετο εἰς τὴν ἀσκίαν ἀνυγιονομικῆς ἀστυνομίας, διότι δέν ἐδόχοντο τότε ὅτι ἢ ὅτι θανάτων τοῦ κράτους νὰ παρεμβαίνει εἰς τὰς σχέσεις ἱατρικῶν καὶ ἔχοντος ἀνάγκην ἱατρικῶν φροντίδων. Τὸ «Ἰατροσυνέδριον» τὸ ὁποῖον ἰδρύθη τὸ 1834, ἀπὸ τοῦς Βαναφούς, ὅταν ἀκόμη ὁ Ὁθὼν ἦτο ἀνίληκος καὶ ἡ Μοναρχία ἦτοι ἐγκατεστημένη εἰς τὸ Ναυπλίου, εἶναι ὡς ἀπομυθιστὴν ἀσκίαν ὑγιονομικῆς ἀστυνομίας, δηλαδή: α) Νὰ παρέχῃ ἀδείαν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος εἰς ἱατροὺς, χειρουργοὺς, ὁδοντίατρος, φαρμακοποιούς καὶ μαίας, κατὰ κανὼνα μὴ ἀποσπρόκτους πανεπιστημιακῆς σχολῆς. Βάσει τῆς διατάξεως ταύτης εἶχε λάβει ἀδείαν ἀσκήσε-

ως επαγγέλματος, καταστάς βραδύτερον και πρόεδρος του οδοντιατρικού συλλόγου μεγάλης επαρχιακής πόλεως, απόφοιτος κάποιας τάξεως ελληνικού σχολείου και παλαιός κουνεός, ο οποίος είχε μαθητήν δημοτικού μου θεραπεύσας το δόντι, παρήγγειλε δε εις την βοηθόν του να το δώσει το μπουκαλάκι με τον «τουόκο». «Τουόκος» εις την περίπτωσιν ήτο η ευγενής. Ένθυμώμαι την λέξιν διότι με είχαν εντυπωσιάσει η ορολογία και διότι ένθυμώμαι την ιδιότητιν γεῖναι τοῦ γαρφαλελαίου. β) «Νά δίδῃ ιατρικὴν γνώμην ἐπὶ ιατροδικαστικῶν ζητημάτων». Και γ) ἡνὰ συσκέπτεται ἐν συλλόγῳ περὶ ἐμβριθῶν ιατρικῶν ζητημάτων καὶ τῶν ὁποίων ἤθελε κρίνει εὐλογικὸν νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην του ἢ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν γραμμάτων». «Ὅταν εἶχον τὴν τιμὴν τὰ προεδρεύον διὰ πρώτην φορὰν τὸ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου, διαδόχον τοῦ Ἱατροσυνεδρίου, εἰρήνευσα ὅτι ἡ τιμὴ εἶναι μεγάλη, διότι προτάταμαι τοῦ ἀρχαιτέρου συλλογικοῦ συμβουλευτικοῦ ὀργάνου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν χώραν. Ἐὰν ένθυμώμαι καλῶς ὁ κ. Λούρος ἦτο παρὼν εἰς τὴν συνεδρίαν. Ἀς μου συγχωρεθῇ ἐὰν ἔχω ἀρῶσαι νὰ λησμονῶ.

4. Ὁ σεβαστός μου κ. ἀκαδημαϊκὸς υποστηρίζει, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι ὑπερήφανη, διότι «μὲ διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ βασιλέως «Ὀθωνος» (τὴν ὁποίαν «Κυβέρνησιν ἀπέτελε ὀυσιαστικὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀντιβασιλείας», κατὰ φράσιν τοῦ Ν. Ἀραγόνου, καὶ τῆς ὁποίας μέλη ἦσαν τρεῖς βαναοὶ, μὲ δύο ἀκόμη βαναοὺς ὡς παρόντα μέλη), πρώτη μεταξὺ τῶν ἐυρωπαϊκῶν κρατῶν ἰδρύσας τὸ Ἱατροσυνέδριον. Θὰ μου ἐπιτρέψῃ νὰ τὸν βάλω εἰς πειρασμόν. Τὴν ἰδρίαν Ἱατροσυνεδρίον εἶχε προτείνει ἓνα εὐρὴ καὶ πολυπλήθυνον πνεῦμα—ὅπως εἶναι καὶ ὁ κ. ἀκαδημαϊκός—καὶ κοσμοπολιτικὸν ταυτοχρόνως—ὅπως ὁ κ. Λούρος—ὁ μέγας γερμανὸς φιλόσοφος Gottfried Wilhelm von Leibniz, ἐν ἔτει σωτηρίου 1680, διὰ μνημονίου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑποβάλει εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Ὁ πειρασμός εἶναι ἡ ἀμφισβήτησις τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ Ἱατροσυνεδρίου καὶ τῆς διὰ πρώτην φορὰν ἰδρύσεως Ἱατροσυνεδρίου ἀπὸ τοῦς βαναοὺς ἐν Ἑλλάδι. Ἐχω σημειώσει τὴν ἐντέπισιν, ὅτι εἰς τὰ γεωμνηκὰ κράτη εἶχον ἰδρυθῇ πρὸ τοῦ 1834 Ἱατροσυνέδρια.

Θὰ με διαγκώνουν ἰδιαίτερος ἐὰν ἤλεγε τὸ σημεῖον τοῦτο ὡς παλαιὸς καθηγητῆς γερμανικοῦ πανεπιστημίου.

Διὰ τὸ κείμενον τοῦ Leibniz εἰς: G.W. Leibniz, «Sämtliche Schriften», Dritter Band, 1680-1683, Leipzig, K. F. Koehler Verlag, 1938, σελὶς 405. Δὲ ἐγγυτέραν παραπομπήν, τὸ ἔργον τῶν Howard E. Freeman, κλπ., «Handbook of Medical Sociology», τὸ ὁποῖον ἀναφέρει εἰς τὴν σελίδα 167 τῆς μελέτης.

Μὲ μεγάλην τιμὴν
δικός σου

Λουκάς Π. Πάτρας

περὶ τὸ ἱστορικὸν τοῦ ΕΚΚΕ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΑΝΩΤ. ΣΧΟΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΤΟΥ ΕΚΚΕ

Ἐλάβομεν τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ κ. Κώστα Παπαπάνου, τέως Διευθυντοῦ Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Ὁ ἀξιότιμος ἐπιστολογράφος, ἀπὸ τῆς ὥς ἄνω θέσεώς του εἶχε πολὺ συμβάλει εἰς τὴν ἰδρύσιν τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν(νῦνΕΚΚΕ), ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Δικαιοῦται, λοιπόν, ἱκανοποιήσεως τὸ αἶτημα τοῦ κ. Κ. Παπαπάνου νὰ δημοσιεῦσμεν τὴν ἱστορίαν τοῦ ΕΚΚΕ. Τοῦτο πράττομεν, ἀναδημοσιεύοντες πρὸς τὸ παρὸν ἐν σύντομον ἱστορικόν, τὸ ὁποῖον εἶχε περιληφθῇ εἰς τὸ περιορισμένης κυκλοφορίας πρόγραμμα δραστηριότητος τοῦ ΕΚΚΕ τοῦ παρελθόντος ἔτους 1971.

Ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Κ. Παπαπάνου ὅτι μίᾳ κάποια ἀντίθεσις... ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὁσων γράφω εἰς τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ καὶ εἰς τὸν πρόλογον τοῦ βιβλίου μου σχετικῶς μετὰ τὴν ἰδρύσιν τοῦ ΕΚΚΕ, ἔχω νὰ παρατηρήσω τὰ ἑξῆς: Τὸ Κέντρον ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μετὰ συμπαραστάσιν τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ. Ἀλλὰ, ἐν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν μνημονεύει ὁ κ. Κ. Παπαπάνου, ὁ τότε Πρόεδρος τῆς ΠΑΣΠΕ καὶ τώρα Ἀκαδημαϊκὸς κ. Μ. Στασινόπουλος, ἐμερίμνησε διὰ τὴν κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Σχολῆς ἐγκατάστασιν εἰς Γραφεῖον τῆς ΠΑΣΠΕ τοῦ ἀποσταλέντος κατὰ τὸ 1967 ὑπὸ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ γάλλου ἐμπειρογνόμωνος, Καθηγητοῦ τῆς Κοινωνιολογίας κ. Henri Mendras καὶ τῆς γραμματέως-μεταφραστρίδος, τὴν ὁποίαν διέθεσεν εἰς αὐτὸν ἡ Ὑπηρεσία Τεχνικῆς Βοηθείας τοῦ τότε Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. Ὁ κ. Μ. Στασινόπουλος παρεχώρησεν ἐπίσης εἰς τὸν κ. Η. Mendras ὥρας διδασκαλίας τῆς Κοινωνιολογίας εἰς τὴν ΠΑΣΠΕ καὶ ἐνέκρινε τὴν διεξαγωγὴν ὑπὸ τοῦτου ἐρευνῆς κοινῆς γνώμης μεταξὺ τῶν φοιτητῶν τῆς ὥς ἄνω Σχολῆς.

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦτου, μετατραπέντος εἰς ἄτυπον κοινωνιολογικὸν σπουδαστήριον, ὁ κ. Η. Mendras ὀργάνωσε μαθήματα καὶ εἰς ἄλλα Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα, ἐπίσης δὲ σεμινάρια καὶ ἐρεῦνας μετὰ συνεργασίαν ἐλλειπόντων φοιτητῶν καὶ νέων ἐπιστημόνων ἐνδιαφερομένων διὰ τὰς κοινωνιολογικὰς ἐπιστήμας καὶ ἐρεῦνας καὶ ἔχοντων ὡς ἐπικεντρον τὴν ΠΑΣΠΕ. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐννοίαν ἔγραψα εἰς τὸ βιβλίον μου ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς ΠΑΣΠΕ εἰς τὴν ἰδρύσιν τοῦ ΕΚΚΕ ὑπῆρξεν «ἐμμεσος ἀλλὰ οὐσιαστικὴ», δηλαδὴ ἀνεπίσημος ἀλλὰ ἀποφασιστικὴ. Πράγματι, πρῶτοι συνεργάται τοῦ ΕΚΚΕ ὑπῆρξαν νέοι ἐπιστήμονες, ὡς καὶ φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι, τοὺς ὁποίους εἶχε συγκεντρώσει εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς ΠΑΣΠΕ ὁ προαναφερθεὶς γάλλος κοινωνιολόγος, ὁ ὁποῖος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἑλλάδος τὸ φθινόπωρον τοῦ 1958.

ΗΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ